

* اوراشیما

(قصه ژاپنی)

ترجمه: صادق هدایت

اوراشیما ماهیگیر دریایی میانه بود.

هر شب بی کار خود می رفت. ساعتهاي دراز در تاریکي روی دریا ماهیهای بزرگ و کوچک می گرفت، و از این راه می زیست.

یکی از شبها که راه دریایی خود را در پیش گرفته بود و مهتاب می درخشید. اوراشیما در زورق خود چندک زده و دست راست خود را در آب سبز دریا فرو برد. بقدرتی خمیده بود که زلفش روی امواج کشیده می شد، و توجهی به زورقش نداشت که برآه عادی می رود یا اینکه ماهی به تورش خورده است. زورق پیراهه رفت تا به جانی که سایه زده بود رسید، بطوری که اوراشیما نه می توانست بیدار بماند و نه می توانست بخوابد چون ماه او را گرفته بود.

ناگهان دختر دریایی ژرف برخاست و ماهیگیر را در آغوش کشید و با هم غرق شدند و همینطور پانین رفته تا به سرداهه دریایی دختر رسیدند. دختر او را روی بستر شنی خوابانید و مدتی با او نگریست و افسون دریائی خود را با خواندن در حالیکه چشمهاش را باو دوخته بود، آوازهای دریایی برایش سرود.

او گفت: «خانم تو کیستی؟»

دختر گفت: «دختر دریایی ژرف»

گفت: «بگذار به خانه بروم، بچه های کوچکم چشم برآهند و خسته شده اند.»

دختر باو گفت: «نی، کمی با من بمان.»

اوراشیما

ای ماهیگیر دریای میانه،

تو زیبایی،

موی بلند تو دور قلم پیچیده؛

از من دوری مکن،

فقط خانهات را فراموش کن.»

ماهیگیر گفت: «آه، حالا محض رضای خدا، بگذار، من می‌خواهم بخانه‌ام بروم.»

لیکن دختر دوباره گفت:

«اورا شیما،

ای ماهیگیر دریای میانه،

بر بستر مروارید خواهم افشارند،

بستر را با جگن و گلهای دریایی خواهم پوشاند

تو پادشاه دریایی ژرف خواهی شد،

و ما با هم فرمانروایی خواهیم کرد.»

اورا شیما گفت: «بگذار بروم خانه، بجهه‌های کوچکم چشم برآ و خسته‌اند»

ولی دختر گفت:

«اورا شیما،

ای ماهیگیر دریای میانه،

هرگز از طوفان دریایی ژرف بیم مدار،

ما تحته سنگها را بدرهای مغazole خودمان می‌لغزانیم؛

هرگز از مرگ در آب مترس، تو نباید بمیری.»

ماهیگیر گفت: «آه، حالا محض رضای خدا بگذار، من می‌خواهم به خانه بروم.»

- «همین یکشپ را با من بگذران.»

- «نی، نه همین یکشپ را!»

سپس دختر دریایی ژرف گریست و اورا شیما اشکهایش را دید و گفت:

«من همین یکشپ را با شما خواهم ماند.»

شب که به پایان رسید دختر او را کنار دریا روی ماسه آورد.

دختر گفت: «آیا خانهات نزدیک است؟»

گفت: «به اندازه سنگ پرتاپ است.»

دختر گفت: «این را بیاد من بگیر.» و جعبه‌ای از گوش ماهی که به رنگ قوس قریح می‌درخشید

و چفت آن از مرجان و پشم بود باو داد.

دختر گفت: «در آنرا باز مکن، ای ماهیگیر درش را باز مکن،» پس آن دختر دریایی ژرف در آب

رفت و ناپدید شد.

اما اوراشیما، زیر درختان کاج دوید تا بخانه گرامیش برسد. و همینظرور که می‌رفت از شادی می‌خندید و مجری را جلو خورشید تکان می‌داد و می‌گفت:

«آخ، کاجها چه بُری خوشی دارند. می‌رفت و همانطور که به بچه‌هایش آموخته بود به آهنگ مرغ دریایی آنها را صدا می‌زد.

با خودش گفت: «آیا هنوز خواب هستند؟ عجب است که جواب مرا نمی‌دهند.»

چون به خانه رسید، چهار دیوار منزوی دید که رویش خزه روئیده بود. بلادون در آستانه خانه سبز شده بود، زینق خشکیده در درون آن دیده می‌شد و تاجریزی و علف هرزه به زمین روئیده بود و یک نفر جاندار در آنجا بود.

اوراشیما فریاد زد: «این چه چیز است؟ آیا هوش از سرم پریده؟ آیا چشم‌هایم را در دریای ژرف جا گذاشتند؟»

روی علقه‌ای زمین نشست و به فکر فرو رفت. با خودش گفت: «خدایان به دادم برستند! زنم کجاست و چه به سر بچه‌های کوچک آمده؟»

بدهکده رفت که حتی سنگهای سر راهش را می‌شناخت، و هر سفال و هر لبه شیروانی به چشم خودمانی می‌آمد، آنچه مردمانی را دید که در آمد و بودند و پی کار خود می‌رفتند، اما همه آنها به نظر او بیگانه می‌آمدند.

آنها می‌گفتند: «روز شما بخیر، ای مسافر روز شما بخیر. آیا شما همشهریهای ما هستید؟»

بچه‌ها را دید که سرگرم بازی بودند، اغلب دستش را زیر چانه آنها می‌گذاشت و سرشان را بالا می‌گرفت. افسوس همه اینکارها بیهوده بود.

او گفت: ای کوانون بانوی بخشایشگرا پس بچه‌های خردسال من کجا هستند شاید خدایان معنی همه اینها را می‌دانند، این از سر من زیاد است.»

تنگ غروب، قلبش به سنگینی سنگ شد، بیرون شهر رفت و سر جاده ایستاده همنیطرور که مردم از آنجا می‌گذشتند آستین آنها را می‌کشید و می‌گفت:

«رفیق، مرا ببخشید، آیا شما در اینجا ماهیگیری بنام اوراشیما می‌شناسید؟»

مردمانی که از آنجا می‌گذشتند جواب می‌دادند: «ما چنین اسمی را نشنیده‌ایم.»

از آنجا برزگران کوهنشین می‌گذشتند، برخی پیاده و بعضی سوار یا بُری مردنی بودند. آنها می‌رفتند در حالیکه ترانه‌های بومی می‌خواندند، و بارهای تمشک خودرو و سوسن به پشت‌شان بسته بودند و همینظرور که می‌گذشتند سر سوسن‌ها تکان می‌خورد زوار نیز از آنجا می‌گذشتند، همه آنها عصا و کلاه حصیری و پوزار چابک و قمعه‌آب داشتند و سفیدپوش بودند. همچنین آقایان و خانمها با جامه‌های گرانیها و همراهان بسیار ردد می‌شدند و کاگوی زربفت بپرداشتند. شب آمد.

اوراشیما گفت: «امید شیرینم بباد رفت.»

اما از آنجا پیر مرد بسیار سالخورده‌ای گذشت.

ماهیگیر فریاد زد: «او، ای پیر مرد، تو که روزهای بسیار دیده‌ای آیا چیزی از اوراشیما می‌دانی؟ او در اینجا بدنی آمده و بزرگ شده».

پیر مرد گفت: کسی به این نام بود، ولی آقا، آن شخص زمانی که من بچه کوچکی بودم، سالها پیش غرق شد. پدر بزرگم بندرت او را بیاد می‌آورد. ای غریبه عزیز خیلی سالها پیش این اتفاق افتاد.

اوراشیما گفت: «آیا مرد؟»

- «خیلی کسان دیگر هم بعد از او مردند. پسرهایش مردند و پسرهای آنها هم مردند، ای غریبه خوش باش.»

اوراشیما ترسید ولی با خودش گفت: «من باید بدره سبز، آنجا که مردها خوابیده‌اند بروم.» و بطرف دره رهسپار شد.

با خودش گفت: «چه باد سرد شباهه‌ای روی سبزه‌ها می‌وزدا درختها پیچ و تاب می‌خورند و برگها پشت رنگ پریاده خود را به جانب من می‌کنند.»

باز گفت: «دروド به تو ای ماه اندوه‌گین، که به من همه گورهای ساکت را نشان می‌دهی، تو هیچ با آن ماه دیرین فرقی نداری.»

باز گفت: اینجا گورستان پس‌ران و گورستان پس‌ران آنهاست. اوراشیما بیچاره، مردمان بی‌شماری پیش از او مرده‌اند. کنون من یکه و تنها در میان سایه‌ها هستم.»

اوراشیما با خود گفت: «که از من دلجوشی خواهد کرد؟»

باد شب آهی کشید و دگر هیچ نبود.

سپس اوراشیما به کنار دریا رفت و فریاد کشید: «که از من دلجوشی خواهد کرد؟ اما آسمان آرام بود و امواج کوه در دریا رویهم می‌پیچیدند.

اوراشیما گفت: «این جعبه است.» از آستینش آنرا در آورد و باز کرد. دود سفید رقیقی از آن بیرون آمد، موج زد و در کرانه دور دست ناپدید گردید.

اوراشیما گفت: «من خیلی شکسته شدم.» در همان لحظه مویش مثل برف سفید شد، بخود لرزید، بدنش چین خورد، چشمها یش تار شد. او که آنقدر جوان و شاداب بود همانجا که ایستاده بود لغزید و لرزه بر اندامش افتاد.

اوراشیما با خود گفت: «من پیر هستم!»

خواست در مجری را بیند، ولی آنرا اپرت کرد و گفت: «بخار دودی که در آن بود برای همیشه رفت. دیگر به چه درد می‌خورد.»
روی ماسه دراز کشید و مرد.

* نقل از مجله سخن، دوره دوم، شماره ۱، دیماه ۱۳۲۲، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵.